

Ffurflen Hawlio

Rhaid i chi ateb pob cwestiwn sydd wedi'i nodi â symbol ‘**’

At ddefnydd swyddogol yn unig			
Swyddfa Tribiwnlys			
Rhif yr achos		Dyddiad derbyn	

1 Eich manylion

1.1

Teitl

☐ Mr

☐ Mrs

☐ Miss

☐ Ms

☐ Arall

1.2*

Enw cyntaf (neu enwau)

1.3*

Cyfenw neu enw'r teulu

1.4

Dyddiad geni

/

/

1.5

Rhywedd

☐ Gwryw

☐ Benyw

☐ Mae'n well gen i beidio dweud

1.6*

Cyfeiriad

Cod post

1.7

Rhif ffôn

I gysylltu â chi yn ystod y dydd

1.8

Rhif ffôn symudol

(os yw'n wahanol)

1.9

Sut hoffech i ni gysylltu â chi?

(Ticiwch un blwch yn unig)

☐ E-bost

☐ Post

1.10

Cyfeiriad e-bost

1.11

A ydych chi'n gallu cymryd rhan mewn gwrandawiaidau drwy fideo a dros y ffôn?

☐ Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo

☐ Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawriad dros y ffôn

☐ Ni allaf gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo na gwrandawriad dros y ffôn

Eglurwch pam na allwch chi gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo na gwrandawriad dros y ffôn

Dewis o farnwr neu banel

Gall un o'r canlynol wrando eich achos:

- Barnwr, neu
- Barnwr gyda dau aelod nad ydynt wedi cymhwyso yn y gyfraith, a elwir yn 'banel'.

Pobl llewg a benodwyd oherwydd eu profiad penodol yn y gweithle fel gweithwyr neu reolwyr yw aelodau nad ydynt wedi cymhwyso yn y gyfraith. Bydd panel yn cynnwys barnwr, aelod gyda phrofiad o fod yn weithiwr neu brofiad o fod yn aelod o undeb, ac aelod gyda phrofiad o reoli. Mae barn bob un yn gyfartal wrth ddod i benderfyniad.

Barnwr fydd yn penderfynu p'un a fydd achos yn cael ei wrando gan farnwr neu gan banel. Wrth wneud yn penderfyniad hwn, bydd y barnwr yn ystyried a yw'r achos yn cynnwys y math o broblem gyfreithiol neu ffeithiol lle gallai profiad yr aelodau nad ydynt wedi cymhwyso yn y gyfraith helpu'r tribiwnlys i ddod i benderfyniad. Mae **Canllawiau'r Llywyddion** yn egluro'r mathau o achosion lle gall y profiad hwn helpu.

Cyfarwyddiadau Ymarfer a Chanllawiau ar gyfer y Tribiwnlysoedd Cyflogaeth (Cymru a Lloegr)

<https://www.judiciary.uk/guidance-and-resources/employment-rules-and-legislation-practice-directions/>

Cyfarwyddiadau a Chanllawiau ar gyfer y Tribiwnlys Cyflogaeth (Yr Alban)

<https://www.judiciary.uk/guidance-and-resources/directions-for-employment-tribunals-scotland/>

Bydd gennych gyfle i ddweud a fyddai'n well gennych i'ch achos gael ei wrando gan farnwr neu gan banel. Bydd y barnwr yn ystyried eich dewis.

Os byddwch yn mynegi dewis, yna gofynnir i chi roi rhesymau dros hynny.

- 1.12 Sut yr hoffech i'ch achos gael ei wrando?
- ☐ Nid wyf yn ffafrio unrhyw ddewis dros y llall
 - ☐ Mae'n well gennyf i fy achos gael ei wrando gan farnwr
Nodwch eich rhesymau dros ddewis barnwr
 - ☐ Mae'n well gennyf i fy achos gael ei wrando gan banel yn cynnwys aelodau nad ydynt wedi cymhwyso yn y gyfraith. Nodwch eich rhesymau dros ddewis panel yn cynnwys aelodau nad ydynt wedi cymhwyso yn y gyfraith

- 2.1* **Rhowch enw eich cyflogwr, yr unigolyn neu'r sefydliad rydych yn hawlio yn erbyn** (os oes angen, gallwch ychwanegu rhagor o atebwyr yn 2.5)

- 2.2* Cyfeiriad

Cod post

- 2.3*

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas? ☐ Oes ☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllawiau).

- 2.4 Os ydych wedi gweithio mewn cyfeiriad arall i'r cyfeiriad a roesoch yn 2.2, rhowch y cyfeiriad llawn, os gwelwch yn dda

Cyfeiriad

Cod post

2.5

Os oes atebwyr eraill, ticiwch y blwch hwn a rhowch eu henwau a'u cyfeiriadau yma.
(Os nad oes digon o le yma ar gyfer enwau'r holl atebwyr ychwanegol, gallwch ychwanegu unrhyw rai eraill yn Adran 13.)

☐

Atebydd 2

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.6

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐ Oes

☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

- Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?
- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllawiau).

Atebydd 3

2.7

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.8

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllawiau)

3 Achosion lluosog

3.1 Ydych chi'n ymwybodol fod eich hawliad yn un o nifer o hawliadau yn erbyn yr un cyflogwr yn deillio o'r un amgylchiadau, neu amgylchiadau tebyg?

☐

Ydw

☐

Nac ydw

Os ydych, ac y gwyddoch enwau unrhyw hawlwr eraill, rhestrwch y rhain yma. Bydd hyn yn ein galluogi i gysylltu eich hawliad gyda hawliadau perthnasol eraill.

4 Achosion lle nad yr atebydd oedd eich cyflogwr

4.1 A wnaethoch weithio i'r atebydd rydych yn gwneud hawliad yn ei erbyn?

☐

Do. Ewch i adran 5

☐

Naddo. Ewch i Adran 8

5 Manylion cyflogaeth

Rhowch yr wybodaeth ganlynol os ydych chi, neu os oeddech chi'n gyflogedig, os yw'n bosibl.

5.1 Pa bryd gychwynnodd eich cyflogaeth?

Ydych chi'n parhau mewn cyflogaeth?

☐

Ydw

☐

Nac Ydw

Os daeth eich cyflogaeth i ben, pa bryd?

Os nad yw eich cyflogaeth wedi dod i ben, ydych chi mewn cyfnod rhybudd, ac os ydych, pa bryd y daw'r cyfnod hwn i ben?

5.2 Nodwch pa swydd yr ydych/yr oeddech yn ei chyflawni

6 Enillion a buddion

- 6.1 Ar gyfartaledd, faint o oriau yr ydych, neu oeddech chi'n ei weithio bob wythnos yn y swydd y mae'r hawliad hwn yn gysylltiedig â hi? awr yr wythnos
- 6.2 Faint o arian yr ydych, neu oeddech chi'n ennill? ☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Blynnyddol
- Tâl cyn treth £
- Tâl terfynol arferol (gan gynnwys goramser, comisiwn a bonwsau a.y.y.b) £ ☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Blynnyddol
- 6.3 Os yw eich cyflogaeth wedi dod i ben, oeddech chi wedi gweithio (neu a gawsoch eich talu am) cyfnod rhybudd? ☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn
- Os do, am faint o wythnosau neu fisoedd oeddech chi wedi gweithio, neu a gawsoch eich talu amdanynt? wythnos mis
- 6.4 Oeddech chi'n rhan o gynllun pensiwn eich cyflogwr? ☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn
- Os oeddech, nodwch gyfraniad wythnosol eich cyflogwr £
- 6.5 Rhowch fanylion unrhyw fuddion eraill e.e. car cwmni, yswiriant meddygol, ayyb gan eich cyflogwr

7 Os yw eich cyflogaeth gyda'r atebydd wedi dod i ben, beth sydd wedi digwydd ers hynny?

- 7.1 A oes gennych chi swydd arall? ☐ Oes ☐ Nac oes
- Os nac oes, **ewch i Adran 8**
- 7.2 Nodwch pa bryd ddechreuodd y swydd neu pa bryd fydd y swydd yn dechrau.
- 7.3 Nodwch faint o gyflog rydych yn ennill yn awr (neu faint fyddwch chi'n ennill). £ ☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Blynnyddol

8 Math a manylion yr hawliad

8.1* Nodwch y math o hawliad rydych yn ei wneud drwy roi tic yn un neu fwy o'r blychau isod.

- ☐ Cefais fy niswyddo'n annheg (gan gynnwys diswyddo deongliadol)
- ☐ Gwahaniaethwyd yn fy erbyn ar sail:
 - ☐ oedran
 - ☐ ailbennu rhywedd
 - ☐ beichiogrwydd neu famolaeth
 - ☐ cyfeiriadedd rhywiol
 - ☐ crefydd neu gred
 - ☐ hil (gan gynnwys lliw, cenedligrwydd a tharddiad ethnig neu genedlaethol)
 - ☐ anabled
 - ☐ priodas neu bartneriaeth sifil
 - ☐ rhyw (gan gynnwys cyflog cyfartal)
- ☐ Rwy'n gwneud hawliad chwythu'r chwiban yn cynnwys diswyddo neu unrhyw fath annheg arall o driniaeth ar ôl chwythu'r chwiban.
- ☐ Rwy'n hawlio tâl dileu swydd
- ☐ Mae arnynt arian i mi, sef
 - ☐ tâl cyfnod rhybudd
 - ☐ tâl gwyliau
 - ☐ tâl dyledus
 - ☐ taliadau eraill
- ☐ Rwy'n gwneud hawliad arall y gall y Tribiwnlys Cyflogaeth ddelio ag o.
(Nodwch natur yr hawliad. Darperir enghreifftiau yn y Canllawiau.)

8.2* Rhowch gefndir a manylion eich hawliad yn y blwch isod.

Dylech gynnwys **y dyddiad(au) pan ddigwyddodd yr hyn rydych yn cwyno yn ei gylch yma.** Defnyddiwch y ddalen wag ar ddiwedd y ffurflen os bydd angen.

9 Beth hoffech chi ei gael os bydd eich hawliad yn llwyddiannus?

9.1 Ticiwch y blwch/blychau perthnasol i ddweud beth yr hoffech ei gael os bydd eich hawliad yn llwyddiannus:

- ☐ Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael eich hen swydd yn ôl ac iawndal (adfer i'ch hen swydd)
- ☐ Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael swydd arall gyda'r un cyflogwr neu gyflogwr cysylltiedig ac iawndal (ailgysylltiad)
- ☐ Iawndal yn unig
- ☐ Os ydych yn hawlio am wahaniaethu, argymhelliad (gweler y Canllawiau).

9.2 Pa iawndal neu rwymedi ydych yn ei geisio?

Os ydych yn hawlio iawndal ariannol, rhwch gymaint o wybodaeth ag sy'n bosib ynghylch faint rydych yn hawlio a sut y cyfrifwyd y swm dan sylw. (Sylwch yr ystyrir unrhyw ffigwr a nodir isod fel gwybodaeth ddefnyddiol, ond ni fydd yn cyfyngu ar yr hyn allwch ei hawlio, a chewch ailedrych ar y swm a hawlir nes ymlaen. Gweler y Canllawiau am ragor o wybodaeth ar sut allwch gyfrifo'r iawndal). Os ydych yn ceisio unrhyw rwymedi arall gan y Tribiwnlys, nad ydych wedi'i nodi'n barod, rhwch hyn isod, os gwelwch yn dda.

Gwybodaeth i reoleiddwyr mewn achosion datgelu wedi'u diogelu

- 10.1 Os yw eich hawliad yn ymwneud â, neu'n cynnwys, hawliad ble'r ydych yn gwneud datgeliad wedi'i ddiogelu dan Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (a adnabyddir hefyd fel hawliad "chwythu'r chwiban"), ticiwch y blwch os hoffech i gopi o'r ffurflen hon, neu wybodaeth ohoni, gael ei hanfon ar eich rhan i reolydd perthnasol (a adnabyddir fel 'unigolyn penodedig' dan y ddeddfwriaeth berthnasol) gan staff y tribiwnlys. (Gweler y Canllawiau).

☐

Enw'r rheoleiddiwr perthnasol

11 Eich cynrychiolydd chi

Os oes rhywun wedi cytuno i'ch cynrychioli chi, llenwch yr wybodaeth ganlynol, os gwelwch yn dda. Byddwn yn cysylltu â'ch cynrychiolwr yn unig o hyn ymlaen ac nid chi.

- 11.1 Enw'r cynrychiolydd

- 11.2 Enw'r sefydliad

- 11.3 Cyfeiriad

Cod post

- 11.4 Rhif DX (os yw'n hysbys)

- 11.5 Rhif ffôn

- 11.6 Rhif ffôn symudol (os yw'n wahanol)

- 11.7 Eu cyfeirnod ar gyfer gohebiaeth

- 11.8 Cyfeiriad e-bost

- 11.9 Sut hoffech i ni gyfathrebu â hwy? (Ticiwch un blwch yn unig)

☐ E-bost ☐ Post

12 Anabledd

- 12.1 A oes gennych anabledd corfforol, meddyliol neu addysgol neu gyflwr iechyd sy'n golygu bod angen cymorth arnoch yn ystod eich achos? ☐ Oes ☐ Nac oes

Os oes, byddai o gymorth i ni pe baech yn nodi beth yw'ch anabledd, a dweud pa gymorth, os o gwbl, fydd arnoch ei angen wrth i'ch hawliad fynd trwy'r system, gan gynnwys ar gyfer unrhyw wrandawiadau a gynhelir mewn adeilad tribiwnlys.

Gelwir y rhain yn addasiadau rhesymol. Gall addasiadau rhesymol gynnwys:

- dogfennau mewn fformatau, lliwiau a ffontiau eraill
- help gyda chyfathrebu, gweld, gwrandao, siarad neu gymorth gan gyfieithydd/dehonglydd
- cymorth gyda mynediad a symudedd, os bydd gwrandawriad yn cael ei gynnal wyneb yn wyneb

13 Manylion atebwyr ychwanegol

Mae Adran 2 yn caniatáu ichi restru hyd at dri atebydd yma. Os oes rhagor o atebwyr, rhowch eu manylion yma

Atebydd 4

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas? ☐ Oes ☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyngor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllawiau).

Atebydd 5

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac
oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllawiau).

14 Gwybodaeth ychwanegol

Gallwch gynnwys gwybodaeth ychwanegol ynglŷn â'ch hawliad yn yr adran hon.

Os ydych yn rhan o hawliad grŵp, rhowch rifau tystysgrif cymodi cynnar Acas ar gyfer y bobl eraill yn eich grŵp. Os nad oes ganddynt rifau, dywedwch wrthym pam.

Rheoliadau Cyffredinol Diogelu Data

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EF yn prosesu gwybodaeth bersonol amdanoch chi yng nghyd-destun achosion tribiwnlys.

I gael manylion am y safonau rydym yn eu dilyn wrth brosesu'ch data, ewch i: <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-courts-and-tribunals-service/about/personal-information-charter.cy>

I gael copi papur o'r hysbysiad preifatrwydd hwn, ffoniwch ein Canolfan Gyswllt i Gwsmeriaid:

Cymru a Lloegr: 0300 323 0196

Siaradwyr Cymraeg: 0300 303 5176

Yr Alban: 0300 790 6234

Noder: gellir anfon copi o'r ffurflen hawlio neu'r ymateb a gohebiaeth arall sy'n gysylltiedig â'r tribiwnlys i'r parti arall ac Acas at ddibenion achos tribiwnlys neu i setlo'r hawliad.